

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๒๑/๒๕๕๒

วันที่ ๒๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๕ (๖) หรือไม่

ความเห็น

ข้อเท็จจริงที่คู่กรณีมิได้โต้เถียงกันรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดปราจีนบุรีในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งแล้ว ต่อมา นายเกษม มกราทิรมย์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งคู่แข่งขั้นของผู้ถูกร้องซึ่งไม่ได้รับเลือกตั้ง ได้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งคัดค้านการประกาศผลการเลือกตั้งในเรื่องคุณสมบัติของผู้ถูกร้อง อ้างว่า ผู้ถูกร้องยังเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์อยู่ในวันสมัครรับเลือกตั้ง เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๕ (๖) คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนเรื่องดังกล่าว ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกร้องเคยสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๑ และได้ลาออก เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แต่ต่อมาพรรคประชาธิปัตย์ได้มีหนังสือที่ ปชป. ๔๖๐๐๓๑๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง แจ้งรายชื่อสมาชิกพรรคที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปี มีชื่อผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกที่เพิ่มขึ้นในปี ๒๕๔๕ ตามแบบ ท.พ.๖ หน้า ๔๗๓ แสดงว่าพรรคประชาธิปัตย์ได้รับผู้ถูกร้องเข้าเป็นสมาชิก เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แต่ไม่มีใบสมัครและหลักฐานการลาออก เนื่องจากได้มีการทำลายเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ในปี ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๕ ไปแล้ว โดยได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนพรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงลงความเห็นว่าคุณสมบัติการเป็นสมาชิกวุฒิสภาในวันสมัครรับเลือกตั้ง

สำหรับปัญหาตามประเด็นวินิจฉัยดังกล่าวข้างต้น เห็นควรวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ถูกร้องได้สมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ตามแบบ ท.พ.๖ ที่พรรคประชาธิปัตย์ แจ้งรายชื่อสมาชิกพรรคที่เพิ่มขึ้นในปี ๒๕๔๕ หรือไม่ ในปัญหาข้อนี้ได้ความว่า แบบ ท.พ. ๖ ดังกล่าวถูกบันทึกไว้ในทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฝ่ายผู้ร้องจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ วรรคท้าย ว่าเป็นทะเบียนที่ถูกต้อง และแท้จริงตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นอย่างอื่น ผู้ถูกร้องจึงมีภาระในการพิสูจน์ ผู้ถูกร้องอ้างตนเองเป็นพยานเบิกความยืนยันว่า หลังจากลาออกจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แล้ว ผู้ถูกร้องไม่เคยสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์อีกเลย กับมีบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของนางสุสติ ตามไท ผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์ระหว่างปี ๒๕๔๘ ถึงปี ๒๕๕๑ ซึ่งยืนยันทำนองเดียวกัน โดยนางสุสติ ได้มีหนังสือ ที่ ปชป.๕๑๕๐๐๑๓๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมืองเพื่อแจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าว และมีบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของนายชินวรณ์ บุญยเกียรติ นายทะเบียนพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ จนปัจจุบัน ซึ่งยืนยันข้อเท็จจริงสนับสนุนคำเบิกความของผู้ถูกร้อง และนายชินวรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ ปชป. ๕๑๕๐๒๕๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๑ แจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวเช่นเดียวกัน ดังนี้ พยานหลักฐานของฝ่ายผู้ร้องคงมีเพียงแบบ ท.พ.๖ แนบท้ายหนังสือของพรรคประชาธิปัตย์ ที่ ปชป. ๔๖๐๐๓๑๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ เท่านั้น ที่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์โดยสมัครเข้าในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ และไม่มีพยานบุคคลหรือพยานเอกสารใดๆ มาสนับสนุน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ที่ผู้ถูกร้องลาออกจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ไปเพียง ๘ วัน แล้วสมัครใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ใคร่สมเหตุผลแล้ว ตามคำเบิกความของนางสุนทรี ไพรหิรัญ พยานของผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ช่วยการฝ่ายวิจัยและพัฒนาระบบบริหารฐานข้อมูลพรรคการเมือง สำนักกิจการพรรคการเมือง และการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยังปรากฏว่า แบบ ท.พ. ๖ และ ท.พ. ๗ ของพรรคประชาธิปัตย์ มีข้อมูลที่ผิดพลาดหลายประการ เช่น ชื่อสมาชิกซ้ำซ้อนกับพรรคการเมืองอื่น เลขทะเบียนสมาชิกซ้ำกัน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังเคยมีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ลต ๐๔๐๑/๑๓๖๒๖ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ แจ้งว่าข้อมูลสมาชิก

พรรคประชาธิปัตย์ทั้งหมดที่ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีข้อผิดพลาดที่ต้องแก้ไขเป็นอันมาก เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์สามารถนำลงฐานได้เพียง ๒,๐๒๑,๐๖๔ รายการ จากจำนวน ๔,๐๘๖,๐๕๒ รายการ นับว่าไม่ถึงกึ่งหนึ่ง และเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำลงฐานได้ถึง ๗๓๗,๗๗๕ รายการ นอกนั้นเป็นข้อมูลที่ต้องมีการแก้ไข แสดงว่าข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ตามที่ พรรคประชาธิปัตย์ส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นข้อมูลที่ต้องและเชื่อถือได้ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง และมีข้อผิดพลาดเป็นอันมาก เมื่อข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ตามระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้อมูลที่ได้รับจากพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งมีข้อผิดพลาด เป็นอันมากดังกล่าวแล้ว ย่อมเป็นข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ พยานหลักฐานของผู้ถูกร้องมีน้ำหนักให้รับฟัง หักล้างข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๑๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ หลังจากที่ลาออกในวันที่ ๑๓ เดือนเดียวกันแล้ว ผู้ถูกร้อง จึงพ้นจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์มาเกินกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดปราจีนบุรี ผู้ถูกร้องย่อมไม่ขาดคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาในวันที่จะทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงมีความเห็นว่าควรให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ